

OP 15 MEI 1940 IS DE INDISCHE ARCHIPEL EEN AUTONOOM RIJKSDEEL

PETITIE-SOETARDJO ONAFGEDAAN

SPANNINGEN LOPEN OP

- Notabele progressief-nationalistische leden van de Volksraad stellen een petitie op gericht aan de Kroon
- De Archipel moet een zelfstandige plaats krijgen in koninkrijksverband met een eigen volksvertegenwoordiging waaraan de departementsdirecteurs politiek verantwoordelijk zijn
- Defensie, buitenlandse betrekkingen en consulaire politiek zouden rijksaangelegenheid kunnen zijn
- De regering-Colijn weigert de petitie te behandelen wat een klap is in het gezicht van alle nationalistes

GABUNGAN POLITIK INDONESIA OPPOSITIONAIR

Azië voor de Aziaten wordt een streven

Tokio ziet dit graag, want dat leidt tot polarisatie

- De Indo-Europeesche Alliantie verenigt tegen deze koloniale arrogantie bijna alle tegenkrachten
- Zij eist gelijkheid van alle rassen, etnische herkomst en afschaffing van bevolkingsgroepen naar Aziatische origine zoals de Staatsregeling-1854 doet
- Het Indo-Europese segment moet erkend, maar heeft geen onherleidbare privileges in staatkundig vlak

OVERREACTIE VAN “DE VADERLANDSCHE CLUB” BATAVIA

Een blanke sociëteit eist het primaat

Het biologisch-Darwinisme wordt borrelpraat

- De beperkte koloniale blanke bovenlaag reageert door strikte segregatievoorschriften
- De blanke dienst geen Maleis meer te spreken en Indo's moeten maar naar een volksplanting op Nieuw-Guinea
- De afstand tot de inheemsen wordt onoverbrugbaar; toenadering komt neer op verraad

COÖPERATIEPOLITIEK “STUW-GROEP” 1925-1935

Ambtenaren BB: samenwerking met inheemse elite

- De Directie binnenlands Bestuur erkent dat de koloniale minderheid zich niet kan handhaven
- Het bestuur moet autonomie toekennen aan de desamenlevingen op basis van hun Adat
- Daarbij kunnen de Indo's liaison zijn, noodzakelijke fermentatiefactoren
- Lucien Adam, assistent-resident, bepleit in deze zin decentralisaties met vorsten als soevereine bestuurders

HUIB VAN MOOK, DIRECTEUR ECONOMISCHE ZAKEN AKKOORD

Archipelgroepen uitgangspunt

Indonesia bestaat niet: Westerse uitvinding

- Borneo, Sumatra, Celebes, De Molukken, Java, Bali- en Floresgroepen hebben geen gemeenschappelijke cultuur, ethniciteit en religie
- Zij moeten autonome gewesten worden met zelfbestuur, medebewind en gemeenschappelijke defensie
- Alleen dan kan Nederland zich handhaven

DIT WIL SOEKARNO ONDER GEEN BEDING: DE ARCHIPEL MOET BIJEEN ALS SOEVEREIN IMPERIUM

Soekarno Javaanse Edeling

JAVA moet heersen

- In 1925 wil Soekarno de koloniale geopolitiek van Nederland voortzetten: de soevereiniteit van Den Haag moet **overgenomen**
- De Archipel moet geregeerd door Java
- Dat bestuurseiland moet defensie, consulaire en buitenlandse politiek voeren voor de Archipel
- De Archipelgroepen slechts medebewind
- **Sumatraan** Hatta is tegen: Soekarno lijdt aan grootmoedswaanzin

DE RIJSOORDSE CAPITULATIEVOORWAARDEN ONBEKEND EN MULTI-INTERPRETABEL

- Zelfs de vraag of de Archipel nog vijand is van Duitsland is open
- De As-mogendheden zijn militair elkaars bondgenoten krachtens het Staalpakt en kunnen geen onvoorwaardelijke neutraliteit claimen als één aangevallen wordt
- Nederlandse marine-eenheden vallen Duitse schepen aan en soms Indische duikboten Japanse transport- en invasievaartuigen
- KNIL oefent in expeditiebrigades alsof oorlog met Tokio bestaat

VAN KLEFFENS: OORLOG MET TOKIO IS EIND KUMPENIE

- Van Kleffens, minister van Buitenlandse Zaken, wil oorlog met Tokio koste wat koste vermijden
- De gouverneur-generaal mag geen oorlog verklaren dan met machtiging van het kabinet te Londen
- Zolang Nederland een middelgrote koloniale mogendheid is houdt Churchill met zijn wensen rekening

KABINET EIST GEWAPENDE ONVOORWAARDELIJKE NEUTRALITEIT VAN BATAVIA

- Welter (koloniën) en Van Kleffens (Buitenlandse Zaken) komen in de Archipel kijken of de disposities in overeenstemming zijn met deze eis in de lente van 1941
- Zij menen dat Tokio Brits Malakka, Borneo en Vóór-Indie zal aangrijpen, maar de Archipel niet als Batavia rijkelijk grondstoffen toezegt voor oorlogvoering van Tokio
- Zij concentreren de Nederlandse vloot in de Archipelstraten en Javazee

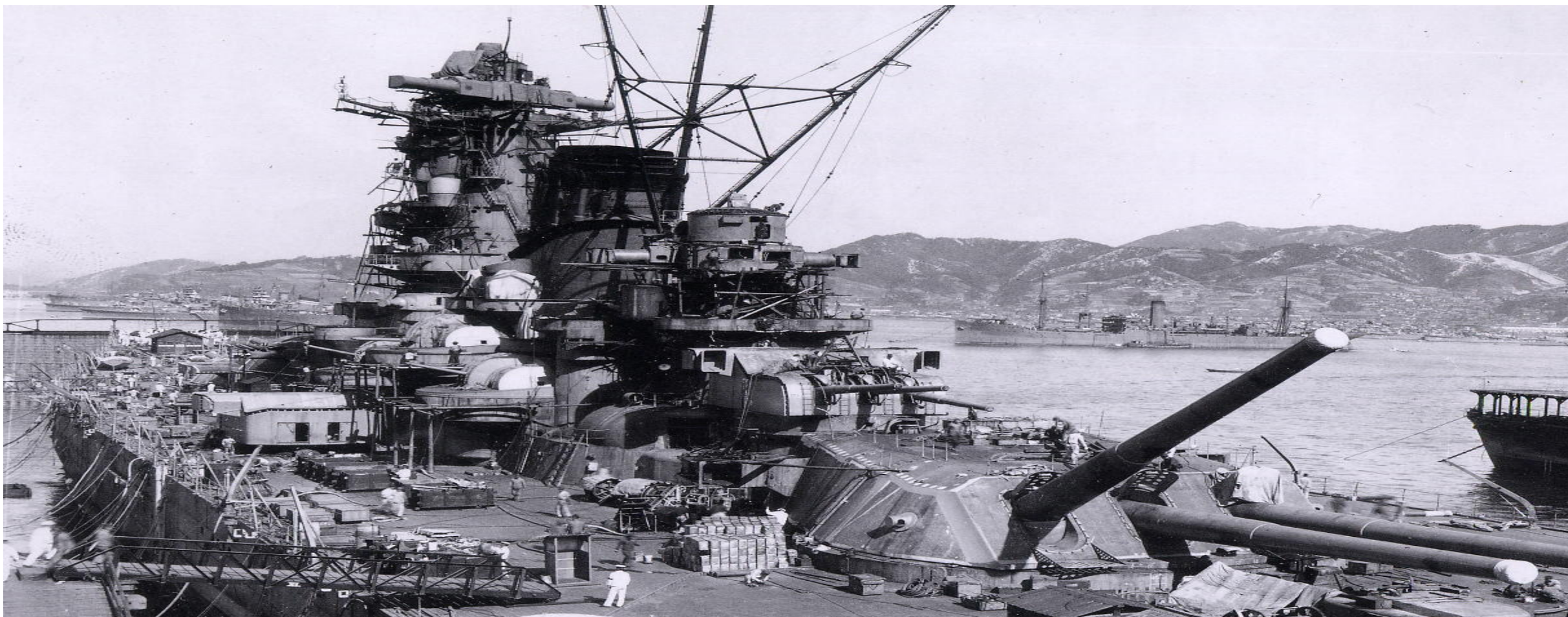

JAPAN SCHROEFT BRANDSTOFEISEN OP

- De gouverneur-generaal zet buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister H.J. van Mook in september 1940-juni 1941
- Tokio eist vrije toegang tot de Indische oliebronnen met eigen raffinages ter plaatse
- Washington opponeert en eist dat Batavia afbreekt. Het weet dat Tokio geen effectief veldleger én vloot kan onderhouden

JAPAN Kiest voor vloot met vliegdekschepen

YAMATO SUPERSLAGSCHIP VOOR SMALDEELKERN

- De hoeveelheid staal voor deze smaldelen zal de inzet van pantserdivisies voor Blitzkriege onmogelijk maken
- Het zet het Japanse grondstoffentekort onder zware druk en maakt een USA-embargo desastreus
- Tokio besluit tot een heftige, nietsontziende korte alles-of-niets-oorlog
- Die kan het winnen als het de Archipel volledig bezet en de inlanders wint met inzet grondtroepen

JAVA ZAL MAKKELIJK ZIJN IN TE NEMEN ZONDER OORLOGSVERKLARING

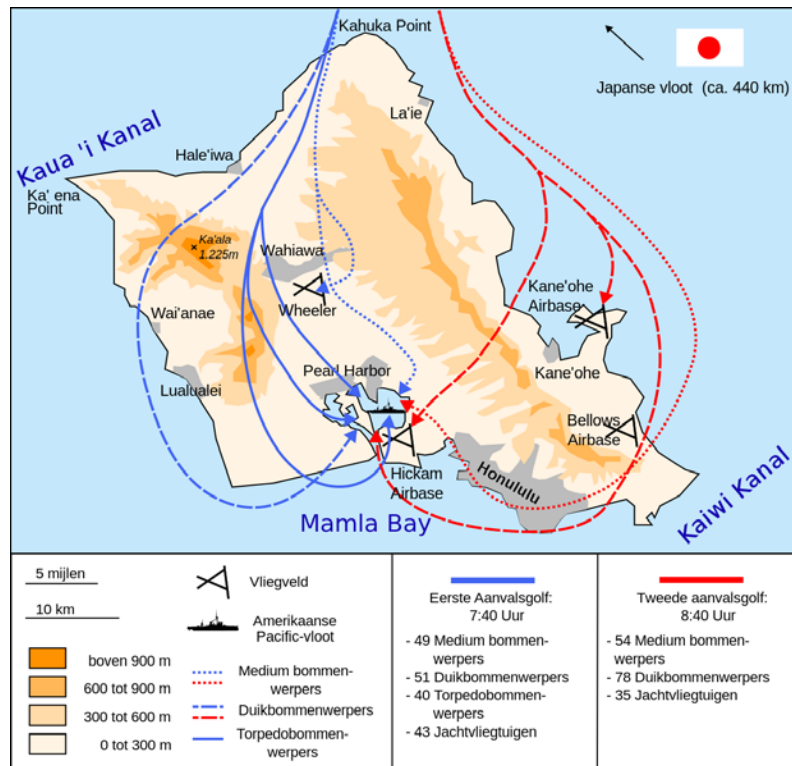
- Marinestaf pleegt al spoedig in de dertiger jaren een staatsgreep
- Alle bestellingen van de marine zullen prioriteit krijgen en zij zal de strategie bepalen tegen de Angelsaskische mogendheden in Azië
- Java is makkelijk te nemen. Het KNIL is een expeditionaire politionele macht maar het is geen landmacht noch mobiel veldleger. De sterkte kan iets boven de 40.000 opgedreven worden.

DE HOOFDAANVAL MOET ZICH RICHTEN TEGEN DE USA-MARINE EN WEL OP KORTE TERMIJN NA EEN USA-EMBARGO

- Is de USA-marine uitgeschakeld, dan heeft Java geen zelfstandige defensieve betekenis
- Heeft men de Laagvlaktes bij Bandung in zijn macht, dan heeft men steunpunten voor luchtoffensieven jegens Malakka en Brits Borneo
- De werving voor het KNIL is, omdat het moederland geen soevereiniteit uitoefent, onmogelijk. Inlandse soldaten zullen niet loyaal zijn

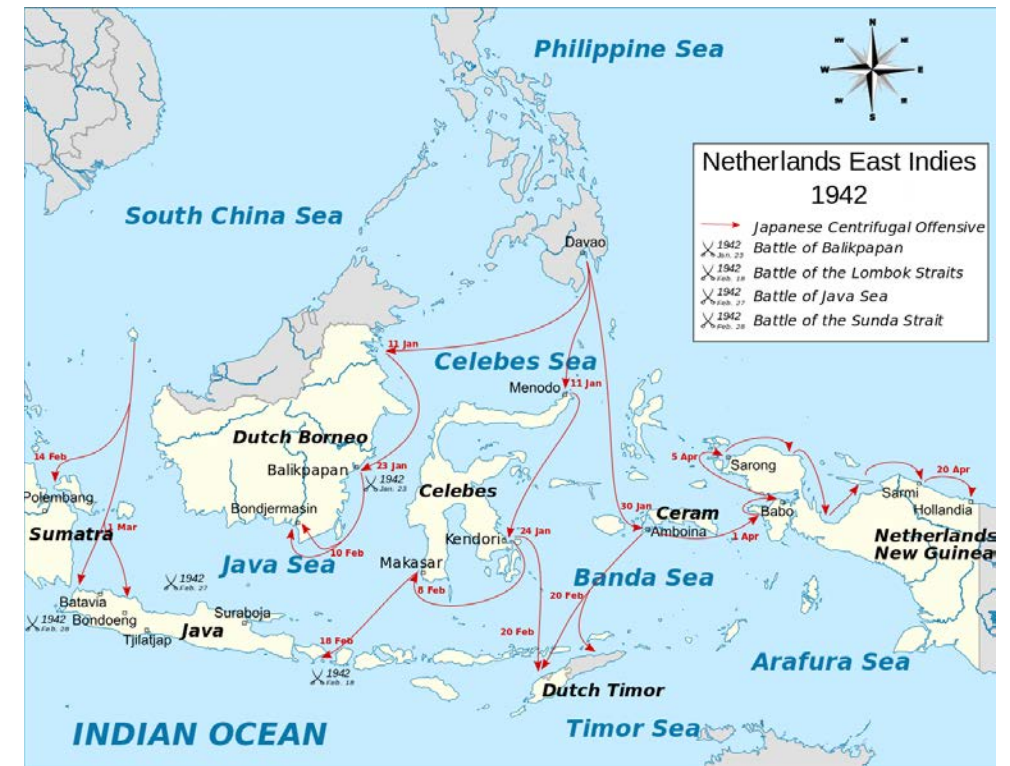
EEN OVERVAL OP PEARL HARBOR ZAL OOK HET LOT VAN NEDERLANDSCH-INDIË BEPALEN

- Op 7 december 1941 om 7.40u vallen bommenwerpers, duikbommenwerpers, torpedobommenwerpers en jachtvliegtuigen de USA-marinebasis bij Honolulu aan
- Ze zijn afgevlogen van vliegkampschepen die wel tijdig gedetecteerd werden
- Ze vernietigen slagschepen van de Pacific-vloot maar geen vliegkampschepen
- Batavia verklaart niettegenstaande contraire kabinetsinstructie terstond Tokio de oorlog

INSTELLING ABDA-COMMAND

- Nederland is nu geallieerde van de Angelsaksen
- De Fransen in Indo-China hebben een bezettingsregeling met Tokio nu Frankrijk al in juni 1940 een militaire capitulatie tekende met Duitsland en dus met diens geallieerden
- De Brit Archibald Wavell heeft slechts oog voor de imperiale belangen van Groot-Brittannië
- Hij zet alles in op de bescherming van de oorlogshaven Singapore

SINGAPORE VALT NA KORTSTONDIG BELEG

- De havenbekkens zijn alleen beschermd tegen aanvallen aan de zeezijde via zware artilleriebatterijen die niet landinwaarts kunnen draaien
- Er is geen afdoende luchtbescherming tegen torpedo-aanvallen uit de lucht
- De slagschepen Repulse en Prince of Wales worden terstond uit het water geblazen
- De ABDA-vloot wordt alleen gebruikt voor vertragingsovervechten in de Java-zee

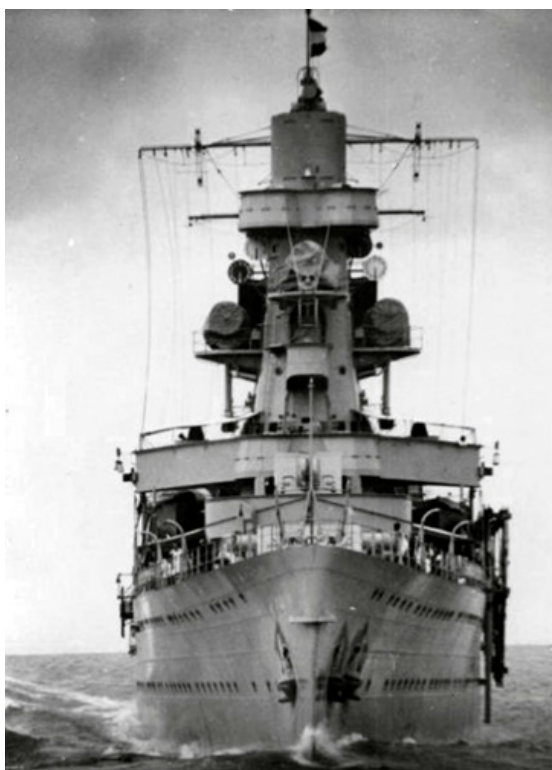

BRITSE OVERGAVE ARTHUR PERCIVAL

- Deze overgave is niet overlegd met Batavia
- De Britse bevelhebber zeestrijdkrachten trekt zich terug uit ABDA-command dat hij overlaat aan Commandant Zeemacht Helfrich mét Brits smaldeel
- Deze besluit de ABDAvloot op te stoken in verdragingsgevechten in de Javazee
- Doorman is eskadercommandeur ABDA-Float en waarschuwt dat Helfrich daarmee Nederland van de laatste maritieme reserves ontbloomt

SLAG IN DE JAVAZEE FEBRUARI 1942

- ABDA-Float valt aan in de Javazee om invasiekonvooi te verhinderen
- Daarbij heeft Doorman wel luchtsteun en waarneming
- Maar hij is niet offensief genoeg volgens de USA-experts
- De kruisers aan Nederlandse zijde gaan ten onder, de harde kern van de Indische Zeemacht bestaat niet meer
- Java ligt oostelijk open

DE INVASIEGROEP VAN IMAMURA KAN JAVA FORCEREN

- Luitenant-generaal Imamura krijgt opdracht om Java te overvallen en bezetting te leggen met behulp van de **inlanders**
- Hij krijgt geen gemotoriseerde logistieke ondersteuning op de grond
- Hij krijgt wel luchtdkking
- Hij moet een integrale capitulatie afdwingen bij de gouverneur-generaal die vervolgens gegijzeld moet worden

TOKIO HEEFT AL EEN NET VAN STEUNPUNTEN OP JAVA

- Via de Franse ambassade in Frans Indo-China heeft Tokio met Soukarno contact gelegd
- Soukarno zit in Benkoelen op Sumatra in 1942 buiten bereik van Batavia
- In de Archipel heeft Tokio consulaire posten als steunpunten voor de komende bezetting
- Soukarno kan stadhouder worden als hij meewerkt met Imamura

IMAMURA RUKT MOEITELOOS OP

- Imamura is luitenant-generaal en plv inspecteur-generaal van veldleger en militaire opleiding
- Hij mag Indonesiërs tot beambten van de keizer benoemen
- Het KNIL trekt terug op Bandung, de opperbevelhebber Ter Poorten is de kluts kwijt
- De gouverneur-generaal Tjarda legt ineens het opperbevelhebberschap land- en zeemacht neer

TJARDA GEEFT TER POORTEN GEEN INSTRUCTIES

- Tjarda krijgt opdracht van Welter, minister van Koloniën, dat er géén regeringscapitulatie mag volgen
- Tjarda draagt Ter Poorten op te gaan onderhandelen met Imamura op het vliegveld Kalidjati
- Imamura moet van Tokio succes boeken dat onmiddellijk ruchtbaar kan gemaakt worden
- Dat kan alleen een integrale overgave zijn

EEN HOUTEN CAPITULATIE-OORKONDE

- Tjarda gaat mee
- Hij zit op een stoel op de achtergrond
- Imamura begrijpt niet wat Tjarda komt doen als hier géén regeringscapitulatie wordt aangenomen
- Er is geen adequate vertolking Maleis/Japans
- Er is een acte van houten plankjes met keizerlijk zegel met in ambtelijk Japans ingebrande lettertekens

DE KUMPENIE IS DOOD

- Ter Poorten tekent terwijl Tjarda in het tuintje afwacht
- Ter Poorten zal per NIROM bekend maken: KNIL heeft gecapituleerd
- De tolk Maleis concludeert: “De Kumpenie is dood”
- Tjarda en Ter Poorten begeven zich in ere-krijgsgevangenschap ter gijzeling

